

Novinari i fotoreporteri prošetali su spremištima Arhiva i o tome upoznali javnost. Ovom prilikom svima njima hvala. Posebno zahvaljujemo RTV — Zagreb, Radio Osijek i TV — studio Osijek, što su živom slikom i riječju pokazivali javnosti dio arhivske djelatnosti i što su pomno pratili sve ono što se događalo u arhivskoj struci na ovom području u posljednje vrijeme. Oni su nas pratili u svim pripremama i u toku obilježavanja 40-te godišnjice Arhiva sve do svečanog skupa kao završnog čina te proslave. (ANTE VUKADIN)

ZNANSTVENI SKUP I GODIŠNJA SKUPŠTINA SAVEZA DRUŠTAVA ARHIVSKIH RADNIKA HRVATSKE (1988) NA BRIONIMA, Od 19. do 21. listopada prošle godine održano je na Brionima savjetovanje »Povijest institucija i arhivistika, s posebnim osvrtom na razvoj upravnih sistema u Hrvatskoj od 1918. do 1943/45.« Savjetovanje su organizirali Savez društava arhivskih radnika Hrvatske (SDARH-e), Društvo arhivskih radnika zajednice općina Rijeka te Historijski arhiv u Pazinu pod pokroviteljstvom Skupštine zajednice općina Rijeka. Savjetovanje nije slučajno održano na Brionima. Ove godine slavi se 45. obljetnica odluka Okružnog NOO-a za Istru, ZAVNOH-a, AVNOJ-a o sjedinjenju Istre, Rijeke, Zadra i dijela dalmatinskih otoka s Hrvatskom u novoj Jugoslaviji te 30. godišnjica utemeljenja Istarskog arhiva. Stoga su teme prvog dana savjetovanja bile posvećene ovim obljetnicama.

Nakon otvaranja skupa i pozdravnih riječi predsjednika Izvršnog odbora Zajednice općina Rijeka Maria Dagostina, govorio je Petar Strčić o razvoju arhivske službe na području Istre, Rijeke i Zadra. Slijedili su referati posvećeni obljetnici sjedinjenja Istre i matice zemlje. Ljubo Drndić obnovio je sjećanja na pazinsku odluku od 13. rujna 1943, a akademik Hodimir Sirotković razložio je državnopravno značenje odluka NOO-a za Istru, ZAVNOH-a i AVNOJ-a o sjedinjenju Istre s Hrvatskom u novoj Jugoslaviji. Slobodana Nešovića zanimao je međunarodni značaj priključenja Istre i Slovenskog primorja novoj Jugoslaviji, a Nada Jaman je na osnovu načela etničke granice pokazala etničku ravnotežu u razgraničenju Jugoslavije s Italijom (1945—1947—1954). Prikaz organizacije NOO-a u Hrvatskoj od 1941. do 1943. dao je Đuro Zatezalo, dok je o organizaciji NOO-a u Istri od 1943. do 1945. i to o stvarnoj i teritorijalnoj nadležnosti, govorio Dražen Vlahov. Prvi dan savjetovanja završio je referatom Giovanni Radossia »Unione degli Italiani dell'Istria e di Fiume«, tj. Talijanska unija za Istru i Rijeku. Pored radnog dijela savjetovanja otvorena je prvi dan i prigodna izložba arhivskih publikacija u Hrvatskoj.

Drugog dana savjetovanja izložena su još dva referata s temom od prethodnog dana. Anton Giron govorio je o organizaciji NOO-a na riječkom području, a Šime Pavić o organizaciji NOO-a na području Zadra. Nakon toga je Josip Kolanović razmatrao odnos povijesti institucija i arhivistike, a Josipa Paver povijesti institucija i vrednovanja arhivske građe. Slavica Pleše je upoznala sudionike s problemom sačuvanosti građe institucija u Hrvatskoj od 1918. do 1945, dok je akademik Hodimir Sirotković dao pregled pravosudnih struktura u Hrvatskoj od 1918. do 1945. O privrednim komorama u razdoblju od 1918. do 1941. na teritoriju današnje SR Hrvatske govorila je Dubravka Čengić. Posljednji referent drugog dana bio je

Jakov Jelinčić koji je razložio organizaciju, stvarnu i teritorijalnu nadležnost organa vlasti na području Istre, Rijeke i Zadra od 1918. do 1943.

Trećeg dana savjetovanja referatima su obrađeni neki problemi vanjske službe u arhivima. Tako je Albino Senčić govorio o kategorizaciji imalaca arhivske i registraturne građe, a Rosana Bergant-Bušić o problemima neposredne provedbe Uputstava o vrednovanju registraturne građe. Pročitani je referat Marijana Rastića o novoj uredbi o uredskom poslovanju, dok je Davor Eržišnik govorio o informatičkoj obradi podataka u uredskom poslovanju.

Nakon završetka rada savjetovanja održana je u nastavku Godišnja skupština SDARH-e na kojoj je podniet izvještaj o radu za proteklo razdoblje te su održani izbori delegata za Konferenciju i za Predsjedništvo SDARJ-e, (D. Vlahov i P. Strčić), izabrani su novi članovi Odbora za samoupravnu kontrolu, Savejta za naučno-istraživački rad, uređivačkog savjeta časopisa »Arhivist«, redakcije za ediciju »Udžbenik iz arhivistike«, za Odbor za kulturno-prosvjetnu djelatnost, za Komisiju za međunarodnu suradnju, te za Komisiju za dodjelu priznanja i nagrada.

Osim sudjelovanja u radnom dijelu savjetovanja, sudionici su imali priliku upoznati se za vrijeme svog boravka i s kulturno-historijskim spomenicima otoka Veliki Brion. (DEANA KOVAČEC)

PRVO REPUBLIČKO ZNANSTVENO SAVJETOVANJE POVJESNIČARA HRVATSKE. Ovo znanstveno savjetovanje održano je u Rijeci i Puli u vremenu od 23—25. ožujka 1988. g. pod nazivom »Dani Jaroslava Šidaka«. U toku ta tri dana izlaganja različitih tema vezanih za povijest Istre, kao i tema koje su oslikavale povijest Hrvatske, osjetilo se da je savjetovanje zbilja »une honneur« Jaroslavu Šidaku, kolegi i profesoru, svih učesnika-referenata savjetovanja. Svime rečenim, raznolikošću aspekata prikazivanja povijesti Istre uz naročito isticanje arheoloških izvora za istraživanje najstarije njene povijesti, mislim da bi mogao biti zadovoljan. Savjetovanje su pripremili Savej povijesnih društava Hrvatske, Povijesno društvo Istre, te Povijesno društvo Rijeke, a za tu prigodu objavljena je brošura s programom i sažecima predavanja na hrvatskom ili srpskom i talijanskom jeziku. Jasno je da Prvo savjetovanje nije odgovorilo na sva pitanja povijesnog kretanja u Istri i otocima sjevernog Jadrana, ali je »otvorilo« mnoga pitanja za slijedeća savjetovanja. Istaknut je značaj proučavanja povijesti ove regije, a bila je vidljiva visoka razina izlaganja znanstvenih radnika Zavoda za povijesne i društvene znanosti IC Rijeka i Arheološkog muzeja Istre u Puli. Na žalost, skup nije obuhvatio najnoviju povijest našeg najvećeg poluotoka i otoka sjevernog Jadrana — 1947. godinu i dr.

Referatom Vesne Jurković, koji govori o kultovima kao izvoru za poznavanje romanizacije Istre, Arheološkim podacima kao izvoru za poznavanje ekonomske povijesti Istre u antici Roberta Matijašića, preko referata o povijesnom »modelu« Istre mletačkog doba (16—18. st.) s osvrtom na noviju historiju Miroslava Bertoše, izlaganje Darinka Munića o stanovnicima područja kastavske općine 1725. g. s podatkom da je te godine izvršen popis stanovništva tog područja, teksta Petra Strčića o značaju odluke o sjedinjenju Istre 1943. g. s maticom zemljom Hrvatskom u novoj Jugoslaviji, kao i referata Tito i Istra Fabijana Trge, te izlaganja Davora Man-